

Ohje käytössä: HUS Diagnostiikkakeskus HUSLAB laboratoriot, hoitoyksiköt

PUNKTIONÄYTTEIDEN LÄHETTÄMINEN ANALYSOITAVAAAN LABORATORIOON HUSLABissa

Taulukko 1. Punktionäytteiden kiireellisyys, kuljetus, näyteastitat ja käsittely.

Tutkimus	Kiireellisyys	Kuljetusmuoto	Näyteputki, tarvittava näytemäärä ja sekoitus
2655 Li-Solut	Näytteen tulee olla puolen tunnin sisällä HUSLAB-talon näytteiden vastaanotossa (Meilahti) tai lähimmän HUSLABin sairaalalaboratorion näytteiden vastaanotossa.	Taksikuljetus.	Kts.ohjekirja?
2658 Sy-Solut (Nivelnesteeseen solut) 2657, Pf-Solut (pleuranesteeseen solut) 2651-As-solut (askitesnesteeseen solut)	Näytteen tulee olla kuuden tunnin sisällä näytteenotosta HUSLAB-talon näytteiden vastaanotossa tai lähimmän HUSLAB:n sairaalan näytteiden vastaanotossa.	HUSLAB:n normaali näytekuljetus mikäli aikataulu sallii, muussa tapauksessa taksikuljetus.	K2-EDTA 5/3 ml -putki (ilakorkkinen) Sy-Solut voidaan ottaa myös Li-hepariiniputkeen (ei geeliputkeen). 1 – 3 ml näytettä, sekoitettava välittömästi 5 kertaa
2055 Sy-Kideo (Nivelnesteeseen kiteet)	Säilyy 3 vrk jääkaapissa.	HUSLABin normaali näytekuljetus.	Li-hepariini 5 ml (tai 10ml) (vihreäkorkkinen) Näyteastiaksi ei sovellu geeliputki eikä EDTA-putki. 1 – 3 ml näytettä,sekoitettava välittömästi 5 kertaa
1156 -BaktVi, 1159 Bakt Vr	Säilyy 1 vrk huoneenlämmössä, yli 1 vrk säilytys jääkaapissa.	HUSLABin normaali näytekuljetus.	Kuiva putki 5 ml, ns. hukkaputki 1 ml näytettä, ei sekoitusta

Ohje käytössä: HUS Diagnostiikkakeskus HUSLAB laboratoriot, hoitoyksiköt

Punktionesteiden lähetyksen kiireellisyys

Osa punktionäytteistä tulee lähettää näytteen huonon säilyvyyden vuoksi kiireellisenä analysoitavaksi HUSLAB taloon Meilahteen tai lähimpään HUSLABin sairaalalaboratorioon, missä tutkimusta tehdään. Tämä edellyttää yleensä näytteen lähettämistä taksilla. Muiden kuin taulukossa 1 mainittujen punktionäytteiden lähettämisen kiireellisyys tulee selvittää näytekohtaisesti HUSLABin tutkimusohjekirjasta (www.huslab.fi/ohjekirja). Tutkimusohjekirjassa on tutkimuskohtaisesti puhelinnumero, josta voi tarvittaessa kysyä lisätietoja.

Pyyntö, näyteasiat ja näyteastian merkitseminen

Näytteille tulee olla **pyyntö** (laboratoriolähete) tehtynä atk-järjestelmään. Potilaan nimi, täydellinen henkilötunnus ja näytteenottoaika kirjoitetaan joko putkeen tai tarraan, joka liimataan putken päälle. **Tarkka näytteenottoaika tulee olla merkitty.** Nimettömiä putkia ei analysoida. Näytteen mukana lähetetään "Hoitoyksikössä, terveysasemilla ja kotihoidossa otettujen näytteiden kuittauslomake", johon laitetaan potilaan tietojen lisäksi pyytävän yksikön yhteystiedot mahdollista lisäselvittelyä varten. Tarvittavat **näyteputket** on ilmoitettu tutkimusohjekirjassa kunkin tutkimuksen kohdalla. Putkia voi tilata lähimmän HUSLABin sairaalalaboratorion näytteiden vastaanotosta.

Pakkaaminen ja lähettäminen

Näyteasiat pakataan tiiviiseen muovipussiin (esim. minigrip), jossa on imuliina. Tämän jälkeen näytepussi laitetaan keltamustaraidalliseen näytepakkauslaatikkoon tai paperipussiin, jonka päälle kirjoitetaan selkein, isoin kirjaimin **PUNKTIONÄYTTEITÄ.**

Taksikuljetusten laadunvarmistus

Näytteet ja tutkimuslähetteet pakataan HUSLABin taksilaukkuun tai Postin hyväksymään keltamustaraitaiseen näytepakkaus-laatikkoon. Paketin päälle laitetaan toimituspaikan osoitetarra ja "KIIRE"-merkintä. Pakkauksen päällä tulee olla merkinnät "UN 3373" ja "Biologinen aine kategoria B".

Näytteet lähetetään joko HUSLAB-talon näytteiden vastaanottoon tai lähimmän HUSLABin sairaalalaboratorion näytteiden vastaanottoon taksilla. Taksi tilataan paikalle jo toimenpiteen alkaessa, jotta näyte saadaan lähetettyä välittömästi. Taksi-kustannukset maksaa näytteet lähettävä hoitoyksikkö.

Ohje käytössä: HUS Diagnostiikkakeskus HUSLAB laboratoriot, hoitoyksiköt

Muutoshistoria (jos tarvitaan)	
10.2.2022/JE	Siirretty uuteen dokumenttipohjaan. Ohjetta muutettu otsikon osalta, yhdistetty näytteen kuljetus- ja näytemuoto/käsittely -taulukko.